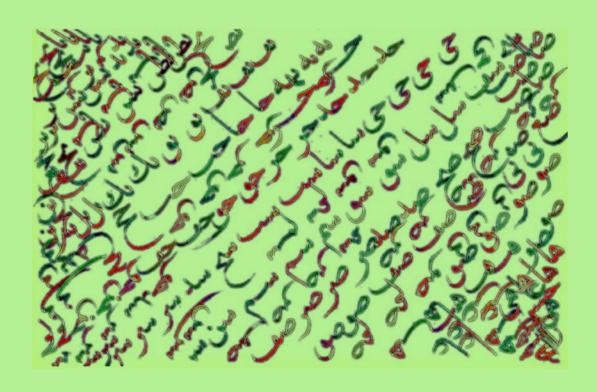

حسن خط

دويم ټولگي

افغانستان د ټولو مشترك گډ ڪو ر ممةما

ملي سرود

داعزت دهرافغان دی هر بچی یې قهرمان دی د بلوڅو د ازبکو د تاجکو د تاجکو د تاجکو پامیریان، نورستانیان هم ایماق، هم پشه بان لکه لمر پر شنه آسمان لکه زړه وي جاویدان وایوالله اکبر وایوالله اکبر

دا وطن افغانستان دی کور د تورې کور د سولې کور د تورې دا وطن د ټولو کور دی د پښتون او هـزاره وو ورسره عرب، گوجر دي براهوي دي، قزلباش دي براهوي دي، قزلباش دي دا هېـواد به تل ځليږي په سـينه کې د آسـيا به نوم د حق مـو دی رهبر

حسن خط

دویم ټولگی

د چاپ کال ۱۳۹۷ هـ . ش.

د کتاب ځانگړتياوې

مضمون: حسن خط

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د هنر برخې د درسي کتابونو مؤلفین

اډيټ کوونکي: د پښتو ژبې د اډيټ ديپارتمنت غړي

ټولگي: دويم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکی: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

خپروونکی: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپخونه: بهیر مطبعه

برېښناليک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوريت د پوهنې وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې يې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره قانونی چلندکيږي.

د پوهنې د وزير پيغام

اقرأ باسم ربك

د لوى او بښونكي خداى ﷺ شكر په ځاې كوو، چې موږ ته يې ژوند رابښلى، او د لوست او ليک له نعمت څخه يې برخمن كړي يو، او د الله تعالى پر وروستي پيغمبر محمد مصطفى ﷺ چې الهي لومړنى پيغام ورته (لوستل) و، درود وايو.

څرنگه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمريز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د گران هېواد ښوونيز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدينو شوراگانې د هېواد د پوهنيز نظام شپرگوني بنسټيز عناصر بلل کيږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختيا او پرمختيا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په ښوونيز نظام کې د ودې او پراختيا په لور بنسټيزو بدلونونو ته ژمن دی. له همدې امله د ښه ونه نو خخه دي. همدارنگه

له همدې امله د ښوونيز نصاب اصلاح او پرانحتيا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړيتوبونو څخه دي. همدارنگه په ښوونځيو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونيزو تأسيساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کيفيت او توزېع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. موږ په دې باور يو، چې د باکيفيته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلي نشو.

پورتنيو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونيز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توگه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مديرانو څخه په درناوي هيله کوم، چې د هېواد بچيانو ته دې د درسي کتابونو په تدريس، او د محتوا په لېږدولو کې، هيڅ ډول هڅه او هاند ونه سپموي، او د يوه فعال او په ديني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زيار او کوښښ وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤوليت په درک سره، په دې نيت لوست پيل کړي، چې د نن ورځې گران زده کوونکي به سبا د يوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولنې متمدن او گټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانگه ده، غوښتنه لرم، څو له هر فرصت څخه گټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د ځیرکو او فعالو گډونوالو په توگه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدریس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونيز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په ليکلو او چمتو کولو کې يې نه ستړې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷺ له دربار څخه دوی ته په دې سپيڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بريا غواړم.

د معياري او پرمختللي ښوونيز نظام او د داسې ودان افغانستان په هيله چې وگړني ېې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

> د پوهنې وزير دکتور محمد ميرويس بلخي

(الرليك)

مخ	سرليك
١	لومړي لوست: په نسخ خط کې د مفردو تورو لړۍ
۲	دويم لوست: د (ب) توري تركيب له (الف) څخه تر (ر) توري پورې
٣	دريم لوست: د (ب) توري تركيب له (س څخه تر ف) توري پورې
٤	څلورم لوست: د (ب) توري ترکیب له (ق څخه تر م) توري پورې
0	پنځم لُوست: د (ب) توري ترکیب له (ن څخه تر ي) توري پورې
٦	شپږم لوست: د (ج) توري ترکیب له (الف څخه تر ر) توري پورې
٧	اووم لوست: د (ج) توري تركيب له (س څخه تر ف) توري پورې
٨	اتم لوست: د (ج) توري تركيب له (ق څخه تر ن) توري پورې
٩	نهم لوست: د (ج) توري ترکیب له (و څخه تر ی) توري پورې
١.	لسم لوست: د (س) توري تركيب له (الف څخه تر ر) توري پورې
11	يوولسم لوست: د (س) توري تركيب له (س څخه تر ف) توري پورې
۱۲	دو لسم لوست: د (س) توري تركيب له (ق څخه تر ن) توري پورې
۱۳	ديارلسم لوست: د (س) توري تركيب له (و څخه تر ي) توري پورې
١٤	څوار لسم لوست: د (ص) توري ترکيب له (الف څخه ترر) توري پورې
10	پنځلسم لوست: د (ص) توري ترکیب له (س څخه تر ف) توري پورې
١٦	شپاړسم لوست: د(ص) توري ترکیب له (ق څخه تر ن) توري پورې
۱٧	اووه لسم لوست: د (ص) توري تركيب له (و څخه تر ي) توري پورې
۱۸	اتلسم لوست: د (ط) توري تركيب له (الف څخه تر ر) توري پورې
۱۹	نولسم لوست: د (ط) توري ترکیب له (س څخه تر ف) توري پورې
۲.	شلم لوست: د (ط) توري تركيب له (ق څخه تر ن) توري پورې
۲۱	يو ويشتم لوست: د (ط) توري تركيب له (و څخه تر ي)توري پورې
۲۲	دوه ويشتم لوست: د (ع) توري تركيب له (الف څخه تر ر) توري پورې
۲۳	درويشتم لوست: د (ع) توري تركيب له (س څخه تر ف) توري پورې
۲ ٤	څلرويشتم لوست: د (ع) توري ترکيب له (ق څخه تر ن) توري پورې
۲0	پنځه ويشتم لوست: د (ع) توري ترکيب له (و څخه تر ي) توري پورې
۲٦	شپرویشتم لوست: د (ف) توری ترکیب له (الف څخه تر ر) توری پوري

اوه ويشتم لوست: د (ف) توري تركيب له (س څخه تر ف) توري پورې ٧٧
اته ويشتم لوست: د (ف) توري تركيب له (ق څخه تر ن) توري پورې ۲ ۸
نه ويشتم لوست: د (ف) توري تركيب له (و څخه تر ي)توري پورې ٢٩
دېرشم لوست: د (ک) توري ترکیب له (الف څخه تر ر) توري پورې٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠
بودېرشم لوست: د (ک) توري ترکیب له (س څخه تر ف) توري پورې۲۳
دوه دېرشم لوست: د (ک) توري ترکیب له (ق څخه تر ن) توري پورې۲۳
درې دېرشم لوست: د (ک) توري ترکیب له (و څخه تر ي) توري پورې۳۳
څلوردېرشم لوست: د (ل) توري ترکیب له (الف څخه تر ر) توري پورې ۲۳
پنځه دېرشم لوست: د (ل) توري ترکیب له (س څخه تر ف) توري پورې ۳٥
شپږدېرشم لوست: د (ل) توري ترکيب له (ق څخه تر ن) توري پورې ۳ ٦
اوه دېرشم لوست: د (ل) توري ترکیب له (م څخه تر ی) توري پورې ۷ ۳
اته دېرشم لوست: د (م) توري ترکیب له (الف څخه تر ر) توري پورې ۳ ۸
نه دېرشم لوست: د (م) توري ترکيب له (س څخه تر ف) توري پورې ۹ ۳
څلويښتم لوست: د (م) توري ترکيب له (ق څخه تر ن) توري پورېد (م)
بو څلويښتم لوست: د (م) توري ترکيب له (و څخه تر ي) توري پورېد (م)
دوه څلويښتم لوست: د (ه) توري ترکيب له (الف څخه تر ر) توري پورې ٢٠٠
درې څلويښتم لوست: د (ه) توري ترکيب له (س څخه تر ف) توري پورې ٢٣
څلور څلويښتم لوست: د (ه) توري ترکيب له (ق څخه تر ن) توري پورې ٤٤
ېنځه څلويښتم لوست: د (ه) توري ترکيب له (و څخه تر ي) توري پورې 20
دويمه برخه:

له ٤٦څخه تر ٥١ مخ پورې د ښوونکي په لارښود پورې اړه لري.

په نسخ خط کې د مفردو تورو لړۍ

موخه: زده کوونکي به په نسخ خط د الفبا له ليکلو سره بلد شي.

- ستاسو په نظر په لاندې تورو کې څو توري ټکې لري؟

زده کوونکي دې لومړی د الفبا تورو ته په غور وگوري او بيا دې په پنسل تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د الفبا توري په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ب) توري ترکیب له (الف) څخه تر (ر) توري پورې

موخه: زده کوونکي به په ترکیبي ډول د (ب) توري له لیکلو سره بلدشي.

آيا تاسو د کړکي په قلم دوه توري په ترکيبي ډول ليکلي دي؟

زده کوونکي دې پورتنيو ترکيبونو ته په غور وگوري او بيا دې په کړکي قلم تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورته ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل تمرین کړي.

د(ب) توري ترکیب له (س) څخه تر (ف) توري پورې

موخه: د تورو په لوستلو، ليکلو او ترکيب پوهېدل.

- په لاندې تورو کې د (ب) توری له کومو تورو سره ترکیب شوي دي؟

زده کوونکي دې پورتنیو ترکیبونو ته په غور وگوري، بیا دې هغه په خپلو کتابچو کې په کړکي. قلم ولیکي.

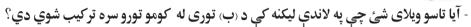

زده کوونکي دې د(ب) توري ترکیب له (س-ف) تورو سره په کړکي قلم او یا پنسل مشق کړي.

د (ب) توري ترکیب له رق څخه تر(م) توري پورې

موخه: له نورو تورو سره د (ب) توري له ترکیب سره آشنایي.

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په خپلو کتابچو کې په کړکي قلم تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ب) توري ترکیب له (ن) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: له نورو تورو سره د (ب) توري له ترکیب سره د زده کوونکو بلدتیا.

- د تورو لاندې شکلونو ته وگورئ، ووايئ چې (ب) له کومو تورو سره ترکیب شوې ده؟

زده کوونکي دې پورتني ترکیبونو په خپلو کتابچو کې په کړکي قلم تمرین کړي.

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ج) توري ترکيب له (الف) څخه تر(ر) توري پورې

موخه: زده کوونکي به په ترکیبي ډول د (ج) توري له لیکلو سره بلدشي.

- که د (جا) له ترکیب سره یو (ن) زیات شی، څه ډول لوستل کېږي؟

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم تمرين کړي.

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ج) توري ترکیب له (س) څخه تر(ف) توري پورې

موخه: زده کوونکي به په ترکیبي ډول له نورو تورو سره د (ج) توري ترکیب وپېژني.

- آیا پوهېږئ چې په لاندېنیو ترکیبونو کې (ج) توری له کومو تورو سره ترکیب شوی دی؟

زده کوونکي دې پورتنيو شکلونو ته په پاملرنې سره له نورو تورو سره د (ج) توري ترکيب او تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل تمرین کړي.

د (ج) توري ترکيب له (ق) څخه تر(ن) توري پورې

موخه: زده کوونکي به د (ج) توري له ترکیبي لیکلو سره بلدشي.

- په لاندېنيو ترکيبونو کې (ج) توری له کومو تورو سره يو ځای ليکل شوی دی؟

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل مشق او تمرین کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه مشق او تمرین کړي.

د (ج) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: د (ج) توري د بېلابېلو ترکيبونو له ليکلو سره د زده کوونکو بلدتيا.

-تاسې ويلى شئ چې په لاندېنيو تركيبونو كې (ج) له څو تورو سره تركيب شوى دى؟

زده کوونکی دې له نورو تورو سره د (ج) توري ترکیبونو، ورته والي او توپیرونو ته ژوره پاملره وکړي، بيا دې هغه په کړکي قلم او يا پنسل مشق او تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کي پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل مشق او تمرین کړی.

د رس) توري ترکیب له (الف) څخه تر(ر) توري پورې

موخه: د رس) له ببلاببلو ترکیبونو سره د زده کوونکو بلدتیا.

- ستاسو په آند په لاندېنيو ترکيبونو کې کوم يو آسان ليکل کېږي؟

ساست سج سال سر

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کتابچو کي وليکي.

الله کورنۍ دنده

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورته ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل مشق او تمرین کړي.

د رس) توري ترکيب له رس څخه تررف توري پورې

موخه: په ترکیبي ډول د (س) توري له لیکلو سره د زده کوونکو آشنایي.

- ستاسو په نظر په لاندېنيو ترکيبونو کي (س) له کومو تورو سره ترکيب شوی دی؟

سس سط سع سف

زده کوونکي دې پورتني ترکیبونه په خپلو کتابچو کې تمرین کړي او یو بل ته دې وښيي.

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل مشق او تمرين کړي.

د (س) توري ترکيب له رق څخه تر(ن) توري پورې

موخه: په ترکیبي ډول له نورو تورو سره د (س) توري له لیکلو سره د زده کوونکو آشنایي.

- له لاندېنيو ترکيبونو څخه کوم يو آسانه او ښکلي ليکل شوی دی؟

سق سل سم سن

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم تمرين کړي، بيا دې ښوونکي ته وروښيي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل مشق او تمرین کړي.

د (س) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه:په ترکیبي ډول له نورو تورو سره د (س) توري له لیکلو سره د زده کوونکو آشنايي.

- په لاندې ليکنو کې د (س) توری له کومو تورو سره په ترکيبي ډول ليکل شوی دی؟

سو سه سلاسی

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم او یا یا پنسل تمرین کړي.

د رص) توري ترکیب له (الف) څخه تر(ر) توري پورې

موخه: زده کوونکي به له رالف څخه تر ر، تورو پورې د رص، توري په ترکیب شوی شکل وپوهېږي.

- ستاسو په نظر په لاندېنيو ترکيبونو کې درص توری له کومو تورو سره ليکل شوی دی؟

ما صب صع صد صر

زده کوونکي دې لومړی پورتنۍ نمونې په غور وگوري او بيا دې په کړکي قلم تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل تمرین کړي.

د رص) توري ترکیب له رس څخه تررف توري پورې

موخه:زده کوونکي به له (ص څخه تر ف) تورو پورې له (س) توري سره په ترکیب وپوهېږي.

- په لاندېنيو ترکيبونو کې (ص) له کومو تورو سره يو ځای ليکل شوی دی؟

صس صط صف صف

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتنې ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل تمرین کړي.

د (ص) توري تركيب له (ق) څخه تر(ن) توري پورې

موخه: زده کوونکي به له رق څخه تر ن تورو پورې د رص توري سره په ترکیب وپوهېږي.

- تاسو کله د (ص) او (ل) توري يو ځای ليکلي دي؟

صق صك صم صن

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه مشق او تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل مشق او تمرین کړي.

د (ص) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: زده کوونکي به له رو څخه تر ی تورو پورې د رص توري په يوځای ليکلو ويوهېږي.

- ستاسو په نظر (ص) تورى له لاندېنيو كومو تورو سره آسان ليكل كېږي؟

صو صه صلا صی

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم مشق کړي او يو بل ته دې وښيي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ط) توري تركيب له (الف) څخه تر(ر) توري پورې

موخه زده کوونکي به له رالف څخه تر ر) تورو پورې د (ط) له يو ځای ليکلو سره بلدشي.

- داسې کوم نوم مو اوريدلی چې له لاندې ترکيبونو څخه يو په کې راغلی وي؟

طاطب لم طدطر

زده کوونکي دې لومړۍ پورتني ترکيبونه په غور وگوري او بيا دې په کړکي قلم مشق کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل تمرین کړي.

د (ط) توري تركيب له (س) څخه تر(ف) توري پورې

موخه: له (س څخه تر ف) تورو پورې د (ط) توري له يو ځای ليکلو سره د زده کوونکو بلدتيا.

- په لاندې ترکيبونو کې (ط) توری له کومو تورو سره ترکيب شوی دی؟

طس طص طط طع طف

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په ځير وگوري او بيا دې په کړکي قلم مشق کړي.

زده کوونکي دې پورتني ترکيبوته په خپلو کتابچو کې په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ط) توري ترکیب له (ق) څخه تر(ن) توري پورې

موخه: له ق څخه تر ن) تورو پورې د (ط) توري له يو ځای ليکلو سره د زده کوونکو آشنايي.

پوښتنه پوښتنه

- که د ر طی) له ترکیب مخکې د (و) توری راشي، څه ډول لوستل کېږي؟

طق طك طل طم طن

پورتنيو ترکيبونو ته پاملرنه وکړئ، بيا هغه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړئ.

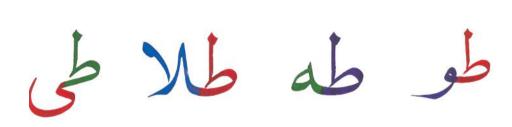
زده کوونکي دې پورتنۍ نمونې په خپلو کتابچو کې په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ط) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: له (و څخه تر ی) تورو پورې د (ط) توري له يو ځای ليکلو سره د زده کوونکو آشناکېدل.

- که چېرې (طو) له (طي) سره يو ځای وليکل شي، کومه کلمه ورڅخه جوړيږي؟

زده کوونکي دې د کتاب پورتنۍ نمونې ته په کتو سره د ژورې پاملرنې له مخې پورتني ترکیبونه تمرین کړي.

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ع) توري تركيب له (الف) څخه تر (ر) توري پورې

موخه: له (الف څخه تر ر) تورو پورې د (ع) توري په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهیدل.

- ستاسو په نظر په لاندېنيو ترکيبونو کې کوم يو آسان ليکل کېږي؟

زده کوونکي دې د کتاب نمونې ته په ژورې پاملرنې سره پورتني ترکيبونه تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ع) توري ترکیب له (س) څخه تر(ف) توري پورې

موخه: زده کوونکي به له (س څخه تر ف) تورو پورې د (ع) په ترکیبي لیکلو پوه شي.

- په لاندېنيو ترکيبونو کې (ع) له کومو تورو سره وينئ؟

عس عص عط عع عف

زده کوونکي دې پورتنيو ترکيبونو ته په غور وگوري او بيا دې په کړکي قلم تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل تمرین کړي.

څلرويشتم لوست

د (ع) توري ترکیب له (ق) څخه تر(ن) توري پورې

موخه: د رق څخه تر ن) تورو پورې د (ع) له ترکیبي لیکلو سره د زده کوونکو بلدتیا.

- په لاندېنيو ترکيبونو کې (ع) له کومو تورو سره وينئ؟

زده کوونکي دې پورتني ترکیبونه په ژوره توګه وگوري، بیا دې هغه په کړکي قلم او یا پنسل سره مشق او تمرین کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونو ته په کړکي قلم او یا پنسل تمرین کړي.

د (ع) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: د رس څخه تر ف) تورو پورې د (ع) له ترکیبي لیکلو سره د زده کوونکو بلدتیا.

- ستاسو په نظر (ع) او (غ) توري څه توپير سره لري؟

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په غور وگوري او بيا دې په کړکي قلم تمرين کړي.

زده کوونکي دې پورتني ترکیبونه په خپلو کتابچو کې په کړکي قلم او یا پنسل تمرین کړي.

د (ف) توري ترکیب له (الف) څخه تر(ر) توري پورې

موخه: له (الف څخه تر ر) تورو پورې د (ف) توري له ترکیبي لیکلو سره د زده کوونکو بلدتیا.

- ستاسو په نظر په لاندېنيو ترکيبونو کې کوم يو ډېر آسان دی؟

فا قب فج فد فر فر

زده کوونکي دې پورتنيو ترکيبونو ته وگوري، بيا دې هغه په کړکي قلم مشق او تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ف) توري ترکيب له (س) څخه تر(ف) توري پورې

موخه:له (س څخه تر ف) توري پورې د (ف) توري له ترکیبي لیکلو سره د زده کوونکو بلدتیا.

- په لاندېنيو ترکيبونو کې د ٠ ف، توری له کومو تورو سره ترکيب شوی دی؟

فس فص فط قع فف

زده کوونکي دې پورتنيو ترکيبونو ته وگوري، بيا دې هغه په کړکي قلم تمرين او مشق کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم او یا پنسل تمرین کړي.

د (ف) توري ترکیب له رق) څخه تر(ن) توري پورې

موخه: له رق څخه تر ن) تورو پورې د رف) له ترکیبي لیکلو سره د زده کوونکو بلدتیا.

- په لاندېنيو ترکيبونو کې (ف) له کومو تورو سره ترکيب شوې ده؟

فق فك فل فنم فنمر فن

زده کوونکي دې پورتني ترکیبونه مشق کړي او ښوونکی دې تر ټولو ښه لیک پر تختې ځوړند

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ف) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: له رو څخه تر ی تورو پورې د رف په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- ستاسو په نظر د (ف) توری له کومو تورو سره په ترکیبي بڼه لیکل کېدای شی؟

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونو په کړکي قلم مشق او تمرين کړي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم او يا پنسل تمرين کړي.

د (ک) توري ترکیب له (الف) څخه تر(ر) توري پورې

موخه: له رالف څخه تر ر) تورو پورې د (ک) توري په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- په لاندې ترکيبونو کې (ک) توري له کومو تورو سره ترکيب شوي دي؟

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم مشق کړي او يو بل ته دې وښيي.

د (ک) توري ترکيب له (س) څخه تر(ف) توري پورې

موخه: له رس څخه تر ف، تورو پورې د رک، توري په ترکیب د زده کوونکو پوهېدل.

- په لاندې ترکيبونو کې (ک) توری له نورو تورو سره څو واره ترکيب شوی دی؟

کس کط کع کف

ُزده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم تمرين کړي او يو بل ته دې وښيي.

د (ک) توري ترکیب له (ق) څخه تر(ن) توري پورې

موخه: له ق څخه تر ن تورو پورې د ک توري په مشق کولو د زده کوونکو پوهېدل.

- په لاندې ترکيبونو کي (ک) توري له کومو تورو سره آسانه ترکيبېږي؟

کق گك كل كمر كن

زده کوونکي دې پورتنيو تر کيبونو ته په غور وگوري او بيا دې په کړکي قلم تمرين کړي.

د (ک) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: له رو څخه تر ی، تورو پورې د رک، توري له ترکیبي لیکلو سره د زده کوونکو بلدتیا.

\ -ستاسو په نظر (ك) په تركيبي ډول ليكلو كې له كومو تورو سره آسانه ليكل كېږي؟

كو كد كلا كى

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه وگوري او بيا دې په کړکي قلم تمرين کړي.

د (ل) توري ترکیب له (الف) څخه تر(ر) توري پورې

موخه: له رالف څخه تر ر) تورو پورې د (ل) توري په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- په لاندې ترکيبونو کې (ل) له کومو تورو سره ترکيب شوی دی؟

زده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم مشق او تمرين کړي.

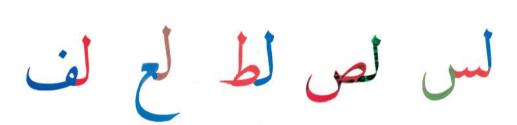

د (ل) توري ترکیب له (س) څخه تر(ف) توري پورې

موخه: له رس څخه تر ف، تورو پورې د (ل) توري په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- د (ل) تورى له لاندې كومو تورو سره ساده ليكل كېږي؟

زده کوونکي دې پورتنيو ترکيبونو ته په غور وگوري او بيا دې په کړکي قلم تمرين کړي.

د (ل) توري ترکیب له رق څخه تررن توري پورې

موخه: له رق څخه تر ن) تورو پورې د رل) توري په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- ستاسې په فکر د (ل) توری له کومو تورو سره په ترکیبي ډول آسانه لیکل کېږي؟

زده کوونکي دې پورتنيو ترکيبونو ته په غور وگوري او بيا دې په کړکي قلم مشق او تمرين کړي.

د (ل) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: له رو څخه تر ی، تورو پورې د (ل) توري په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- کله مو د کړکې په قلم د (ل) تورې له نورو تورو سره ليکلي دی؟

: زده کوونکي دې پورتني ترکیبونه په ژورې پاملرنې سره وگوري، بیا دې په کړکي قلم هغه مشق او تمرین کړي.

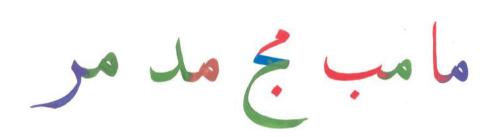

د (م) توري ترکیب له (الف) څخه تر(ر) توري پورې

موخه:له (الف څخه تر ر) تورو پورې د (م) توري له ترکیبي لیکلو سره د زده کوونکو بلدتیا.

- په لاندې ترکيبونو کې د (م) توری له څو تورو سره په ترکيبي بڼه ليکل شوی دی؟

زده کوونکي دې پورتني ترکیبونه په غور وگوري،بیا دې هغه په کړکي قلم په واسطه مشق او تمرین کړي.

د (م) توري ترکیب له (س) څخه تر(ف) توري پورې

موخه: له (الف څخه تر ر) تورو پورې د (م) توري له يو ځای ليکلو سره د زده کوونکو بلدتيا.

- په لاندې ترکيبونو کي د (م) توری له څو تورو سره په ترکيبي ډول ليکل شوی دی؟

مس مط مع مف

زده کوونکي دې پورتني ترکیبونه په ډېر غور او دقت سره وگوري او هغه دېپه کړکي قلم تمرین کړي.

د (م) توري ترکیب له رق) څخه تررن توري پورې

موخه: له ق څخه تر ن تورو پورې د (م) توري له ليکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

- کله مو د (م) توری د نورو تورو په پای کی لیکلی دی؟

رده کوونکي دې پورتني ترکيبونه په کړکي قلم مشق کړي او يو بل ته دې وښيي.

د (م) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: له رس څخه تر ف) تورو پورې د (م) توري له ترکیبي لیکلو سره د زده کوونکو

کله مو د (م) توری د (ل) له توري سره په ترکیبی بڼه لیکلی دی؟

می

زده کوونکي دې لومړی پورتنۍ نمونې ته په غور وگوري او بيا دې په کړکي قلم تمرين کړي.

د (ه) توري تركيب له (الف) څخه تر(ر) توري پورې

موخه: له (الف څخه تر ر) تورو پورې د (﴿) توري په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- په $ext{V}$ ندې تر کيبونو کې د ر هر توری له څو نورو تورو سره تر کيب شوی دی $ext{$\sim$}$

زده کوونکي دې په کړکي قلم پورتني ترکيبونه مشق کړي.

درې څلويښتم لوست

د (ه) توري ترکیب له (س) څخه تر(ف) توري پورې

موخه: له (س څخه تر ف) تورو پورې د (🔌) توري په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- ستاسو په نظر له لاندې ترکيبونو څخه کوم يو ډېر آسان دی؟

هس هظ هع هف

زده کوونکي دې پورتنيو ترکيبونو ته په ځير وگوري او بيا دې په کړکي قلم مشق کړي.

څلورڅلويښتم لوست

د (ه) توري ترکیب له رق) څخه تررن توري پورې

موخه: له (الف څخه تر ر) توري پورې د (هر) توري په ترکیبي لیکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- کله مو د 🔌 توری له نورو تورو سره په ترکیبي بڼه لیکلی دی؟

هق هاک هل هم هن

زده کوونکي دې پورتني ترکیبونه په کړکي قلم مشق کړي او خپل ښوونکي ته دې وښيي.

د (ه) توري ترکیب له (و) څخه تر(ی) توري پورې

موخه: له رس څخه تر ف) تورو پورې د ر ه) توري په ترکيبي ليکلو د زده کوونکو پوهېدل.

- په لاندې ترکيبو کې د (هر) توری له کوم توري سره ډېر ساده ليکل کيدای شي $^{\circ}$

زده کوونکي دې پورتني ترکیبونه د کړکي په قلم مشق او تمرین کړي.

د ښوونکي لاښود (لومړني لوستونه)

موخه: د زده کوونکو د لارښووني لپاره، د ښوونکو د خطاطۍ او دلیک د ښکلا له وسیلو سره بلدتیا.

- د خطاطۍ کاغذ: هغه کاغذ چې په نسبي ډول شفاف او ښوی وي چې د کړکي قلم په اسانتيا سره پرې حرکت وکړي او رنگ د کاغذ پر مخ نشر ونه کړي.
- د کړکي قلم: له پخې درمې څخه جوړيږي چې ښه سر شي او د ليکلو په وخت کې ژر مات او خراب نه شي. د مشق لپاره داسې کړکي بايد وټاکئ چې کوړ نه وي او بندونه يې د قلم په وروستی برخه کې وي.
- •قلم توږونکی ځانگړی چاقو دی چې تېغه یې نازکه او شایې لږ څه ډبله وي، خو له عادي چاقو ګانو څخه نری وي چي قلم ښه پرې وتوږل شي.
- •قطع وهونکي: د لرگي له کلک جنس او یا د څارویو له ښکرو څخه لکه د غرڅه له ښکرو څخه لاسته راځي چې د قلم د نوکي لاندې د قلم د قطع کولو لپاره اېښودل کېږي.
- •ليقه له اليافو، وريښمو او يا د خامک گنډلو له سونډو څخه لاس ته راځي له گټې اخبستنې مخکې بايد په اوبو او صابون پاک پريمنځل شي چې د کيمياوي موادو خاصيت يې له منځه لاړشي، له وچېدو وروسته بايد په مشوانۍ کې ځاى پرځاى شي ليقه د رنگ د چپه کيدو، د کاغذ پر مخ د قلم له قى کولو، د لاس، حامو او د فرش د ککړتيا مخنيوى کوي له مالوچو څخه بايد استفاده ونشي، د مالوچو نري تارونه دليکلو په وخت کې ستونزې رامنځته کوي.

سياهي: هغه رنگ دی چې د مشق کولو په وخت کې ترې گټه اخېستل کېږي او په بازارونو کې د کړکي قلم د رنگ (سياهي) په نوم يادېږي، په پخوا زمانو کې سيايي خلکو له ترکيبي موادو څخه جوړوله، نوځکه يه مرکب نوم هم يادېږي.

مشوانۍ هغه بوتل دی چې ليقه او رنگ پکې ځای په ځای کېږي.

بايد يادونه وکړو چې د مشوانۍ لپاره داسې بوتل وټاکو چې خوله يې د نورو بوتلونو په پرتله لويه وي. پاتې دې نه وي چې د لومړي ټولگي په درسي کتاب کې الفبا په څلورو کرښو کې ليکل شوې ده، خو ضروری نه ده چې د دويم ټولگي زده کوونکي دې په څلورو کرښو کې دننه مشق او تمرين وکړي، په لاندې څلورو کرښو کې دريم خط د کرسۍ خط دی.

شكل _____د كرسي خط

- د کرسۍ خط: مستقیم او افقي خط دی چې د پنسل او خط کش په واسطه کم رنگه ایستل کېږي چې په استقامت یې خط سم ولیکل شي.
- ښاغلي ښوونکي دې لومړي زده کوونکو ته سپارښتنه وکړي چې د کړکي قلم، کتابچه او د رنگ مشواڼۍ

د حسن خط په ساعت کې له ځان سره راوړي. زده کوونکې يوازې په خپلو کتابچو کې بايد مشق وکړي او په درسي کتاب کې له ليکلو څخه ډډه وکړي. همدارنگه پوه يې کړئ چې له مشق کولو وروسته خپل قلمونه پاک کړي چې دلاسونو او جامو د ککړتيالامل نه شي.

ښوونکي دې د زده کوونکي قلمونه جوړ کړي، اجازه مه ورکوئ چې د قلم د جوړولو لپاره له چاقو
 څخه گټه واخلی، د چاقو کارول ماشومانو ته خطر لري.

• زده کووونکي وپوهوئ چې له مشق کولو څخه مخکې د کتاب سر مشقونه په غور او دقت سره وګوري، چې سترگې يې د تورو له شکلونو سره آشنا شي بيا دې د کتاب د سر مشق له مخې تمرين وکړي

• سر مشق (سرلیک): هغه لیک دی چې ښوونکی یې لیکي او زده کوونکي د هغه له مخې مشق کوي. د حسن خط په درسي کتاب کې، سر مشق هغې بیلگې ته وایي چې د زده کوونکو د تمرین لپاره په پام کي نیول شوي وي او زده کوونکي د هغې له مخې مشق او تمرین کوي.

د دې کتاب سرمشقونه په څو بېلابېلو رنگونو ليکل شوي دي، ترڅو د زده کوونکو د مينې او خوښې وړ وگرځي همدا رنگه ترکيبي حرکتونه ورته اسانېږي. زده کوونکو ته سپارښتنه وکړئ چې د مشق او تمرين په وخت کې دې له سياهي (تور رنگ) څخه کار واخلي.

د ترکیبونو په لیکلو کې که زده کوونکي ستونزې ولري، په بل درسي ساعت کې دې بیاورته تدریس شي، همدارنگه هغه ترکیبونه چې ډېر تمرین ته اړتیا لري په دوو او یا څو برخو یې ووېشئ او په نورو ساعتو کې یې تدریس کړئ.

دزده کوونکو کورنۍ دندې هره ورځ وگورئ او لازمې لارښوونې ورته وکړئ.

د تبر لوست اړيکه له نوي لوست سره په پام کې ونيسئ چې محکيني تمرينونه يې هېرنشي

د ليکلو لپاره د کړکې د قلم د نوک اندازه له (۳) ملي مترو څخه تر (۴) ملي مترو پورې مناسبه ده.

د يادونې وړ ده د حسن خط ښوونکی بايد نسخ خط د جملو د مشق کولو په وخت کې د کتابچې د صفحې په تناسب د زده کوونکو قلمونه سر يا جوړ کړي.

زده کوونکو په لومړي ټولگي کې د مفردو تورو لیکل زده کړي دي، په دویم ټولگي کې به د الفبا د دوه توریزو مرکبونو لیکل زده کړي هغه توري چې ترکیبونه یې د شکل له مخې کوم توپیر نه لري، یوازې د ټکو په ور زیاتولو یې په لوستلو کې توپیر رامنځته کېږي، نوځکه مو د هغې له لیکلو څخه ډډه کړې ده، ځکه چې د کتاب حجم زیاتوي په درسي کتاب کې د لوست د تدریس لپاره اړېنې لارښوونې شوي دي، باید ښوونکي له لارښوونو سره سمې کړنې تر سره کړي.

سپارښتنه:

څرنگه چې د الف توري د کلمې په سر کې له نورو تورو سره نه ترکیب کېږي او د کلمې په اخیر کې د ترکیب وړ دي، نو ځکه مو د الف توري له ځانگړي لوست څخه ډده کړې ده.

لومړي لوست

 د حسن خط د تدریس لارښود

 لومړی درسی ساعت
 درسی ساعتونه)

د نسخ پرخط د الفبا توري	د لوست سرلیک
له (الف- ي) پورې تورو د نسخ خط پېژندل او په کړکي قلم د هغو د ليکلو بڼه.	عمومي موخې
له زده کوونکو هیله کېږي چې د دې لوست په پای کې لاندې	د زده کړې موخې
موخوته ورسيږي • د کړکي قلم په واسطه به په نسخ خط د تورو پرليکلو وپوهېږي.	پوهنيزې
 د کرسۍ خط په ارزښت به وپوهېږي. دوی به د ښکلو لیکلو توان پیدا کړي. 	مهارتي
• په نسخ خط به د تورو له ليکلو سره مينه او علاقه پيدا شي.	ذهنيتي موخې
ډله ييز او ځانگړي فعاليتونه، پوښتنې او ځوابونه، عملي کار او تمرين	د تدریس لارې
کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، کړکي قلم، تباشير، مشواڼۍ او خط کش.	د تدريس اړين توکي
په عملي او مشاهدوي توگه.	د ارزونو لارې
سلام اچول، پوښتنه، د ټولگي تنظيم، د وخت حاضرۍ اخېستل، د تېر کال د لومړي ټولگي د حسن خط کتاب يادونه.	
د انگېزې رامنځ ته کول د متن پوښتنې د د د د کړکي په قلم په نسخ خط توري ليکلي دي؟	لومړني يا مقدماتي فعاليتونه

وخت	د ښوونكي فعاليتونه
٣٥	زده کوونکو ته د کړکي قلم نيول ور زده کړئ او هغوي ته د کړکي قلم جوړکړئ.
دقيقه	-هغوي ته ووايئ چې د کړکي قلم په واسطه رنگ واخلي او د نسخ خط توري مشق او تمرين کړي.
	- له هغوي سره مرسته وكړئ او د نسخ په خط ليكلي توري سم كړئ.

اړزونه: د ډاډ د ترلاسه کولو په موخه چې زده کوونکو له (الف-ي) پورې د تورو ليکل زده کړې، ارزونه يې وکړئ.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د ښوونکي له لارښوونې سره سم د نسخ خط توري مشق او تمرين کړي.

اضافي معلومات

- زده کوونکي دې د نسخ په خط د تورو ليکل له (الف-ی) پورې پرتختې د ښوونکي په مرسته پيل کړي. - د لوست د تحکيم لپاره د نسخ پر خط لوستل شوي توري له (الف-ض) زده کوونکو ته ور زده کړئ. هغوی دې ياد شوي توري د دوی په کتابچو کې د کړکي قلم په واسطه مشق او تمرين کړئ. د محترمو ښوونکو د زياتو معلوماتو لپاره بايد يادونه وکړو چې نسخ خط د لومړي ځل لپاره د دريمې هجري قمري پيړۍ په لومړيو وختو کې د ابن مقلهٔ شيرازي په واسطه چې لومړي کوفي خط و، رامنځ ته شو. نسخ د کاپي کولو پر معنا دی، خط نسخ په حقيقت کې لومړی کوفي خط و چې د کوفی خط د نمگړتياوو د سمولو او د عربي حرکتونو، اوازونو او د ژبي د نه تجزيه کيدونکو واحدونو په ور زياتولو چې يو د بل تر څنگ ليکل کېږي او لوستل کېړي، اختراع شو، دا ليک له دوو خطونو قبطي... او سرياني خطونو څخه اخېستل شوی دی. که څه هم ځينې په دې عقيده دي چې نسخ خط له دې وړاندې هم وجود درلود. خو هغه څه چې حقيقت لري، دا دی چې ابن مقله دا ليک لوړو پوړيو ته ورساوه.

دويم لوست

 دویم درسی ساعت
 د حسن خط د تدریس لارښود

 دویم درسی ساعت
 (۵ تدریس وخت دوه درسي ساعتونه)

د نسخ خط په واسطه د الفبا توري	د لوست سرلیک
ب+۱ تر ب+ر) پورې تورو د نسخ خط پېژندل او په کړکي	عمومي موخې له رب
د هغې د ليکلو بڼه.	قلم د
ده کوونکو هیله کېږي چې ددې لوست په پای کې لاندې	د زده کړې موخې له ز
و ته و رسیږي.	
و تا يې	مهارتي • په
كړكي قلم په نسخ په خط ليكل شوو تركيبي تورو له ليكلو	دهنيتي موخې ه پر ₋
دمينې پيداكول.	
يز فعاليتونه،ځانگړي فعاليتونه، پوښتنې او ځوابونه،	د تدریس لارې ډله یا
ي كار او تمرين.	
، كتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاك، كركي قلم، تباشير،	د تدریس اړین کتاب
نهي او خط کش.	
ملي او مشاهدوي توگه.	د ارزونو طریقه په عم
م اچول، پوښتنه، د ټولگي تنظيم، د وخت سرۍ اخېستل، د کورنۍ دندې کتنه، د تېر ٥دقيقې تيادونه او له نوي لوست سره د هغه اړيکې.	حاض
گيزې رامنځ ته کول د متن پوښتنې ه د د د د د د د د د د د د د د د د د د	لومړني يا مقدماتي دانًا فعاليتونه - تا
۔ دي حي .	

وخت	د ښوونكي فعاليتونه
٣٥	- د نسخ خط ترکیبي تورو د لیکلو په طریقه له (ب-ر) پورې توري ولیکئ.
دقيقه	- هغوى ته ووايي چې د كړكي قلم په څو كه له مشواڼۍ رنگ واخلي له (ب-ر) پورې تركيبي توري وليكي.
	- زده کوونکي دې له (ب-ر) پورې ترکیبي توري مشق کړي، بیا دې ښوونکي ته د اصلاح لپاره وښايي.

ارزونه: د ډاډ د ترلاسه کولو په موخه چې زده کوونکو له (الف-ر) پورې د تورو ليکل زده کړې، ارزونه يې کوي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د (ب-ر) ترکیبي توري په کړکي قلم په خپلو کتابچو کې مشق او تمرین کړي.

اضافي معلومات

- زده کوونکي په دويم ټولگي کې دوه توريز ترکيبونه زده کوي. د دوه توريزو ترکيبونو څخه موخه او مقصد، د کلمې او جملې د ليکلو په اړوند د زده کوونکو د مهارت زياتول دی. کيدای شي ځينې دوه توريز ترکيبونه ځانگړي معنا ورکړي د بېلگې په ډول: دگ او (ل) تورو له ترکيب څخه دگل کلمه لاسته راځي، ډېريې په دې ترکيبونو کې معنا نه لري، کيدای شي تاسو ته پوښتنه پيدا شي چې ولې ترکيبونه د الف په توری نه پيل کېږي. څنگه چې د الف توری يو مجرد توری دی او مفرد توری له نورو تورو سره په پيل کې نه شي ترکيبيدای، له دې امله له مفردو تورو څخه په ترکيبونو کې ډډه شوې ده. همدارنگه د هم شکله تورو له تکرار څخه لکه: ج، ح، چ او يا ص، ض تورو څخه چې د شکل له مخې يو ډول دي، يوازې د ټکو په ايښودلو سره توپير پيدا کوي. هڅه وکړئ چې زده کوونکي له کرسۍ خط څخه چې څلور شکله يې په دې کتاب کې راغلي دي، په دوه توريزو ترکيبونو کې گټه واخلي.

ښاغلو ښوونکو: په دې کتاب کې د تدريس د لارښود له بيا ليکلو څخه ډ ده شوې ده. تاسې کولي شئ چې له دې لارښود څخه د ټولو لوستو په تدريس کې گټه واخلئ.